

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

18. lipnja 2020.

Broj 189-190

ISSN 1821-3758

9771821375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Dugo očekivani kraj školske godine je stigao. Bila je ovo uistinu neobična školska godina. Pandemija koja je zahvatila cijeli svijet, pa tako i našu zemlju, učinila je ovu školsku godinu posebnom. Zasluženi ljetni odmor je stigao i ljeto može početi. Mi smo spremni!

Ako ste se zabrinuli i pitali kako će ovo ljeto biti, odmah ću vam reći: bit će posebno. Ako vi sami budete željeli da ono bude takvo, onda će uistinu i biti. Po čemu ćete ljeto pamtiti najviše zavisi od vas samih. Istina, možete vi sjediti i gundati što su otkazana brojna ljetovanja i ekskurzije, ali ima i ona druga strana medalje. Možete se sami potruditi i učiniti ovo ljeto nezaboravnim. Kako? Lijepo.

Organizirajte se s prijateljima, družite, šecite, čitajte, razgovarajte, kuhajte, zabavljajte se... I molim vas, nemojte cijeli ljetni odmor provesti na mobitelu, zatvoreni u sobi. Prijatelji bolje zvuče uživo nego preko mobitela, a i ljepše je jesti sladoled uz šetnju s prijateljem nego sam u sobi...

Hrcko vas također poziva i donosi prijedloge kako i gdje provesti »naj ljeto«, pa neka tako i bude.

Ako negdje budete putovali, pišite nam (točnu adresu imate na dnu stranice), a do tada svima želim dobar, suncem i zabavom ispunjen ljetni odmor.

Do rujanskoga broja, lijep pozdrav!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki
Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Kako »preživjeti« ljeto

Ova godina po mnogo čemu nije nalik na sve prethodne ili na onakvu kakvu smo planirali. Zbog pojave koronavirusa značajno su se promijenili uvjeti života, počevši od same škole koja je bila virtualna odnosno online. Iz istih razloga vjerujemo kako će i ljetni raspust, koji smo svi iščekivali, također biti drugačiji. Mnogi iz nama svima poznatih razloga neće ovog ljeta ići na more, a mnogi neće ići nikamo, jer – takva je situacija. No, ne očajavajte. I ovo ljetno može biti nezaboravno, samo trebate biti malo kreativniji i osmisliti neke aktivnosti za koje do sada možda niste imali dovoljno vremena ili potrebe. Sada iskoristite šansu i dajte si oduška. U ovom ljetnom dvobroju nudimo vam nekoliko dobrih ideja kako »preživjeti« ljetno. Neka vam one budu samo poticaj da i sami osmislite aktivnosti koje će vas ispuniti i činiti sretnima. Sreću čine male stvari i to je stvar odabira. Sami izaberite želite li se ovog raspusta dobro zabaviti ili kukati nad svojom sudbinom, da se baš vama dogodi da živite kao dijete u doba korone. Onda?! Idemo!

Provodite što više vremena vani

Vidjeli ste i sami koliko vam je nedostajao boravak na zraku kada je bilo vrijeme policijskog sata i strogih pravila tijekom izvanrednog stanja. Sada je vrijeme da uživate vani. Bez obzira živite li u zgradi ili kući možete se što više igrati na zraku. Uz već postojeće koje volite, osmislite i vlastite igre u kojima ćete uživati sami ili s prijateljima. Napravite natjecanje ili još bolje ljetnu olimpijadu. Neke od igara vam mogu biti s vodom.

Prijedlog:

Svi vole puhati balone od sapunice. Najprije napravite spravu za pravljenje balona. Uzmite dvije slamčice i komad vune ili konopa koji je 6 do 8 puta duži od slamčice. Provucite vunu ili konop kroz obje slamčice i zavežite krajeve. Namjestite slamčice tako da ih držite u obje ruke i zategnite vunicu. Spravu zamočite u tekućinu za balone i potrgnite. Vidjet ćete kako nastaju veliki baloni. Tekućinu za balone izradite tako što ćete

u dvije čaše hladne vode (ako imate destiliranu, koristite nju) umiješati dvije velike žlice šećera i nakon što se rastopi pažljivo dodajte pola čaše deterdženta za suđe i nekoliko kapi glicerina (možete ga kupiti u svakoj ljekarni). Za bolje balone koji ne pucaju ostavite tekućinu u hladnjaku preko noći.

Napravite svoje more

Ako ne možete vi na more, neka more dođe k vama. Napravite ugođaj kao da ste na moru. Pronađite neke stare bazene (može i plastike, lavore ili što već imate), napunite ih vodom da se ugriju. Postavite suncobrane, ležaljke, lopte na napuhavanje i druge rekvizite. Rashladite osvježavajuće napitke i pripremite sladoled. Uz malo mašte i dobrog društva uživat ćete jednako kao i na moru.

Prijedlog:

Napravite vodeni tobogan. Veoma je lako, a još zabavnije. Potrebna vam je cerada bilo koje veličine. Ako imate nagib u dvorištu, još bolje. Blizu mjesta odakle se prostire cerada okačite vrtno crijevno. Probajte ga namjestiti tako da dobije ulogu tuša. Potom po ceradi pospite malo šampona kako bi bila klizava (ali i mirišljava i pjenušava). S vremena na vrijeme dosipajte po malo šampona (kada primijetite da tobogan nije više dovoljno klizav). Najbolje kupite jeftiniji šampon, jer se bočica brzo potroši.

Osmislite vlastito zanimanje

Svi imamo neke želje što bismo voljeli biti kad porastemo. One se vremenom i mijenjaju. No, svakako napravite sebi »ured«, odnosno uvjete da se tijekom ljeta bavite upravo tim poslom. Tako ćete se bolje upoznati sa zanimanjem kojim se želite baviti, a i korisno ćete provesti vrijeme.

Prijedlog:

U ovu aktivnost uključite i svoje prijatelje. Detaljno istražite na internetu (tijekom online nastave ste se vjerujem bolje informirali kako se to radi) koje su sve obveze i čime se bavi tijekom jednog radnog dana osoba sa zanimanjem koje ste vi odabrali. Osigurajte sve uvjete za obavljanje tih poslova (napravite i

opremite frizerski salon, ured, kuhinju, učionicu... što je već potrebno). Jedan dan ili tjedan obavljajte vaše zanimanje, a narednog posao koje odabrao vaš prijatelj. Vidjet ćete kako je ovo zabavno.

Napišite nešto

Budući da tijekom raspusta svi imamo viška slobodnog vremena, zgodna je prilika da se okušate u pisanju. Ne moraju to biti profesionalni romani koje ćete kasnije tiskati (mada ni to nije loša ideja), ali svakako trebate ostaviti neki pisani trag.

Prijedlog:

Ako do sada niste, počnite pisati dnevnik. To je veoma zabavno (napose kad odrastete pa pronađete dnevnik koji ste pisali u djetinjstvu) i korisno. Sve što doživite, osjećate ili o čemu razmišljate, podijelite sa zamišljenim prijateljem (dnevnikom) i vidjet ćete kako će sve poprimiti neku novu dimenziju. Sigurna sam da ćete lakše pronaći odgovor na vaša pitanja, a pri tome ćete se i vježbati u pisanju, što je odlično da ne

»zакrжljate« tijekom raspusta. U dnevnik zalijepite i neke uspomene, sličice, isječke iz časopisa, nacrtajte sami nešto i slično.

P. S. Slobodno se ohrabrite i napišite neku pjesmu ili priču. Ne morate ju nikom pokazati ako ne želite, a možete ju poslati i na Hrckov mail hrcko@hrvatskarijec.rs.

Budite kreativni

Svatko ima područje koje mu više ili manje paše. Kreativnost je nešto što svi možemo razvijati. Odaberite vaše područje interesiranja i izradite neki uradak. Nakon rezultata koji neće izostati, shvatit ćete kako je malo potrebno za sreću.

Prijedlog:

Origami je veoma interesantna aktivnost. Pokušajte savijajući papir po našim savjetima sa slike napraviti leptire. Potražite i druge ideje na netu.

Napravite neku omiljenu slasticu

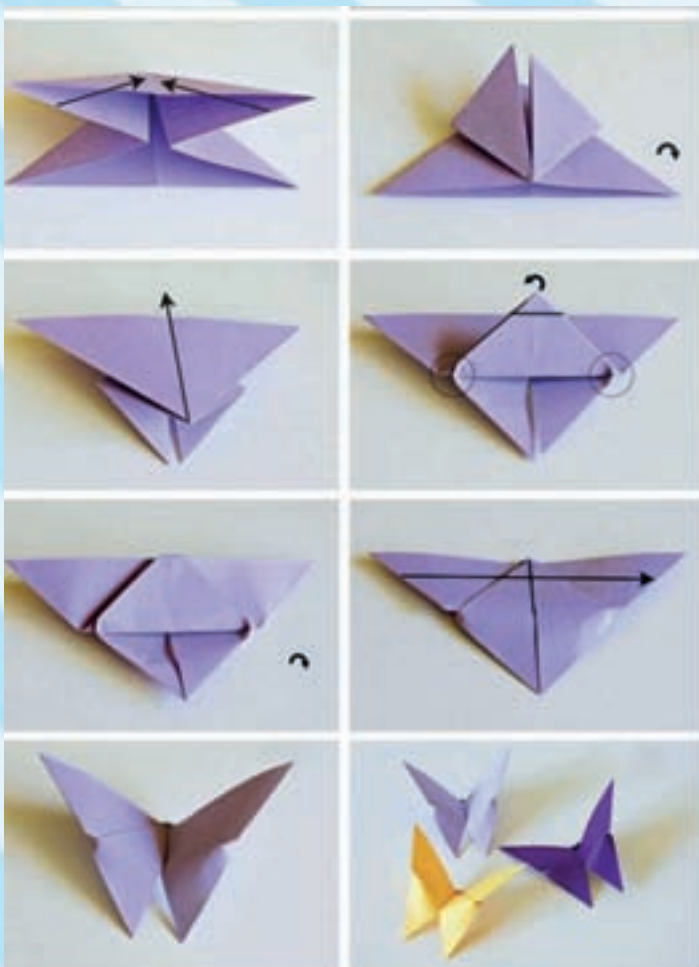
Ljeto je vrijeme kad ima puno voća, a i roditelji nam češće dopuštaju konzumiranje slatkiša. Osmislite vlastiti recept u kojem ćete uživati, ali i moći ga podijeliti s prijateljima.

Prijedlog:

Dok ne osmislite vlastiti recept evo par fotografija za lagano uvježbavanje i, naravno, uživanje.

Kao ideje mogu vam poslužiti i recepti iz rubrike *Hrckov kuhar*.

Sigurno ste u ovim savjetima očekivali da vam napišemo: čitajte, pomozite roditeljima doma i slično. To vjerujemo da znate i sami, stoga vam sada nismo to pisali jer znamo da ćete to svakako činiti. Pratite objave za

Etnokamp, ljetni oratorij i druge organizirane aktivnosti u zajednici te se sukladno mogućnostima uključite u njih. Svakoga petka u tjedniku *Hrvatska riječ* i tijekom ljeta će za vas biti prikladan sadržaj i najave događanja.

Ono što je najvažnije: pomno planirajte naredni dan, tjedan. Dobra organizacija je već pola »posla« i prihvatite i druge ideje koje vam netko predloži ili čega se sami sjetite tijekom raspusta.

Važno je da uživate u zasluženom odmoru, jer brzo će stići jesen i nove školske obveze. A s njima i novi *Hrcko*.

B. I.

Još je lipanj, ali ne zadugo pa možda zaželite vrući srpanj u šećeru. Izvolite. Dobar tek.

Vrući srpanj u šećeru

U jednoj gostionici
jedne zime
jednom za večeru
naručio sam
vrući srpanj u šećeru.

Konobar se nije iznenadio
rekao je da se srpanj ohladio.

I odmah mi je donio veljaču u ledu,
bijelu, nalik na kedu,
jer ona je bila na redu
po godišnjem rasporedu!

Dubravko Horvatić

KNJIGA baš za mene

KLAUS HAGERUP:

DJEVOJČICA KOJA JE HTJELA SPASITI KNJIGE

Pouzdamo znam da mnogi od vas vole čitati, napose vi koji čitate ovu rubriku. I djevojčica Anna, glavna junakinja knjige *Djevojčica koja je htjela spasiti knjige*, je također jako voljela čitati. Svakoga dana je odlazila u knjižnicu gdje se družila s knjižničarkom gospođicom Monsen, s kojom je dijelila ljubav prema knjizi i čitanju. Od nje je doznala da knjige koje nitko ne posuđuje budu uništavane, te je čitajući pokušala upravo te naslove spasiti ih strašne sudbine. A onda joj je u ruke došla knjiga *Začarana šuma* kojoj je nedostajala posljednja strana i nije mogla saznati završetak priče. Uskoro su sva djeca u školi, pa i svi u gradu krenuli u potragu za knjigom kako bi otkrili završetak priče, no, ne želim vam dalje otkrivati, posudite knjigu pa pročitajte. Posudite i neku knjigu koju nitko nije htio uzeti i pomozite knjigama da žive. Spasite ih.

Rič o kani

Ja sam kana. Čuvarena čeljad pazi na me i lipo me ostavi na msto vazda isto al uvik ima kaki deranac el švigarica koji me švornu.

Ja sam kana. Operi me kad dovršiš polivanje el kaki poso sa mnom i ostavi na msto. Kad zahrđam – ne od nemara tvog već od kad se ple ošteti od godina – zasadi u mene cviče lipo i nikad me nemoj zaboraviti.

Ja sam kana. Ništa nije slađe nego kad si žedan piti ladne vode iz lončića sa mene el vidit kako pojim zasađeno cviče i kad više vodu ne mogu nosit.

KANA – limena posuda za vodu/mlijeko (s ručicom za nošenje)

ČUVARAN – koji je štedljiv, koji dobro čuva svoj imetak;

VAZDA/VAZDAN – cijeli dan, dugo; uvijek, svagda

DERANAC – dječak, momčić, muškić;

ŠVIGARICA – curetak, djevojče;

ŠVORNIT – baciti (nekamo neodređeno);

LONČIĆ – mali lonac (posuda, limena ili glinena, veće visine nego širine ili posuda za cvijeće)

HRVATSKI JEZIK

Piše: Mirjana Crnković

Da li ili je li?

Pravilno je u hrvatskome jeziku u upitnoj rečenici upotrebljavati skupinu *je li* prije nego *da li*, npr. u rečenicama *Da li je on to zaista rekao?*, *Ne znam da li je ona oprala posuđe*. Treba *da li* zamijeniti s *je li*: *Je li on to zaista rekao?*, *Ne znam je li ona oprala posuđe*. Često se to pogrešno razumije kao pravilo kojim svaki *da li* treba automatski zamijeniti s *je li*, ali to nije tako. Nepravilna je i rečenica *Da li mi možeš pomoći?* i rečenica *Je li mi možeš pomoći?*, a pravilna je rečenica *Možeš li mi pomoći?* Tim se pravilom, međutim, zapravo želi reći da je umjesto rečenica *Da li ga prepoznaješ?*, *Da li mi možeš pomoći?* u hrvatskome standardnom jeziku treba upotrijebiti rečenice *Poznaješ li ga?*, *Možeš li mi pomoći?*

Pravilno pretvori izjavnu rečenicu u upitnu.

1. Trčali su od škole do kuće. _____
2. Nije siguran želi li sada pojesti sladoled. _____
3. Sutra će doći Gabrijela u goste. _____
4. Smijali su se njegovoj šali. _____
5. Janica Kostelić bila je hrvatska skijašica. _____

Rješenja: 1. Jesu li trčali od škole do kuće? 2. Je li siguran da želi sada pojesti sladoled? 3. Hoće li sutra doći Gabrijela u goste? 4. Jesu li se smijali njegovoj šali? 5. Je li Janica Kostelić bila hrvatska skijašica?

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

Zovem se **Martin Štimac**

Učenik sam trećeg razreda OŠ *Jovan Dučić* u Petrovaradinu.

Obitelj: mama **Ivana** (36), tata **Robert** (45), baka **Dragica** (68),
djed **Slavko** (77) i baka **Đurđa** (67).

ILI – LI:

sladoled / **čokolada**
tenisice / **cipele**
meso / **kolači**
zima / **ljet**o
dan / **noć**
pješačenje / **bicikl**
šljiva / **naranča**
žuta / **zelena**
film / knjiga
tamburaši / **zabavljaci**

povijest / **kemija**
pizza / odrezak
fotelja / stolac
čokolada / **vanila**
pas / **mačka**
selo / **grad**
tenis / plivanje
kazalište / **film**
jesti / kuhati
čitati / **gledati**

PREPORUČAM:

knjiga:

Stephan Pastis:
Timi promašaj

destinacija:

Petrovaradinska tvrđava

slastica:

torta od čokolade

film:

Lego film

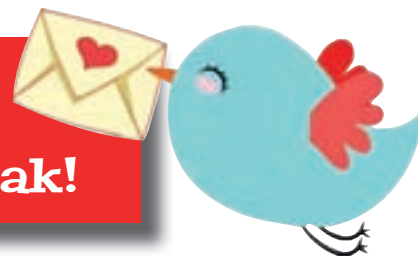
kompjutorska igrica:

Minecraft

Volim: igrice
Ne volim: učenje

Draga Iva!

Baš mi je drago što je škola završila! Ovo je bilo prenaporno. Da smo samo mogli biti skupa s društvom u školi, lakše bi mi bilo preživjeti. Sad sam sva nekako zbilja umorna od škole.

Biram podnaslov broj 3 – FRENDICE ANA I IVA U VANDROVKI! Moćno si to smislila!

Spremamo se na more i mislila sam ponijeti četiri haljine, ali mama dozvoljava samo dvije AAA... Ponijet ću i dvije knjige i kutijicu za ljepilo (za sve one stvari što si pisala da treba lijepiti), džadžić za kamenčiće i (NARAVNO) Dnevnik putovanja. Možda ću u dnevnik zalijepiti neki lijepi list ili prešati i zalijepiti cvijet. To me je sjetilo da trebamo imati svoje CHECK LISTE za putovanja »frendica u vandrovk«. Čim se vratimo s mora, pripreme počinj. Dopuni ove liste – sigurno sam nešto zaboravila (zajedno smo pametnije).

OBAVEZNO PONIJETI:

Jastuće za vrat, šešir, kremu i vodu

Odjeća i obuća za put – udobno, izdržljivo, da se ne vidi svaka fleka (najbolje farke i tene)

Cvike (Plave ili svijetlo ružičaste)

Fotoaparat, olovka i blok za skiciranje (Za sve one ljude koji, isto kao i ja, najviše od svega na svijetu vole crtati)

JOŠ PONIJETI (AKO MAMA DOZVOLI ILI NE VIDI):

Još jednu haljinicu i sandale

Malo šminke ;)

Još jedan par naočala za sunce (naočale srcastog oblika, bijeli okvir, a crna stakla – za slikanje)

Lak za nokte (BAREM dvije boje)

PONIJETI – AKO STANE U KOFER ILI RUKSAK:

Vreća za spavanje (Za svaki slučaj)

Moj plišani jednorog

Dukserica ako zahladni (po mogućnosti nepromoćiva)

Flaster (u slučaju žuljeva)

Za suputnike vodimo mame ili tete (jer tate znaju gnjaviti)... Vidi ideju: na onaj moj stari kofar ću dekupažom zalijepiti slike svjetskih prijestolnica u kojem ću čuvati dnevnik i uspomene s putovanja. Baš će biti fora, ha?

Jedva čekam prvu vandrovku! Tvoja BFF Ana ♥♥♥

Ivan Antunović

Narodni preporoditelj

(Kunbaja, 19. lipnja 1815. –
Kalača, 13. siječnja 1888.)

Upoznajmo se!

Zamislite ovo – rodio sam se prije 205 godina u obitelji s petero djece! Roditelji su mi dali ime Ivan. Rođen sam u Kunbaji blizu Subotice kao plemić – u plemićkoj obitelji, ali smo osiromašili i preselili se u Aljmaš. Otac je umro dok sam bio dijete.

Škola mi je dobro išla

Moj rođak **Albert Antunović** je primijetio da mi škola dobro ide i pomagao mi u školovanju. Tako sam školu pohađao u Subotici, Kalači, Pečuhu i Segedinu. Ova su mjesta tada bila u državi pod imenom Austro-Ugarska Monarhija.

Postao sam svećenik

U Subotici sam upoznao učenike iz različitih zemalja i one koji su bili kandidati za bosanske franjevce i zavolio i školu i naš materinski jezik. Iako sam se razbolio, uspio sam završiti studij teologije i postati svećenik. Sada bi odrasli ovdje rekli da sam napredovao u crkvenim službama, od kapelana, župnika pa sve do naslovnog biskupa. No, o tome ćete saznati više u školi.

Škola i obrazovanje su najvažniji

U moje vrijeme nisu sva djeca pohađala školu. Bilo je veliko siromaštvo. Zato sam pomagao školovanje siromašnih mladića. A za naš napredak je jako važno čitati knjige i novine. Sjetit ćete se da su prije 150 godina tiskane naše prve *Bunjevačke i šokačke novine*. Njih sam pokrenuo sa željom da pišemo i govorimo našim materinskim jezikom, bunjevačkom i šokačkom ikavicom, da upoznemo i tadašnji hrvatski književni jezik. Tada se u školi učilo na mađarskom jeziku! Tko je školovan i učen, bit će na ponos svome narodu.

Volio sam putovati i pisati knjige

Proputovao sam velik dio Europe, govorio sam nekoliko jezika. S tim iskustvom sam pisao i knjige, od molitvenika do romana i putopisa. A vi čitajte, tako ćete biti dobri i pametni ljudi!

19. LIPNJA – ROĐENDAN IVANA ANTUNOVIĆA – DAN HRVATSKE ZAJEDNICE U SRBIJI

Povodom ovog dana najboljim učenicima u cjelovitoj nastavi na hrvatskom jeziku Hrvatsko nacionalno vijeće svake godine uručuje posebna priznanja, a najbolji učenik dobiva crvenu kravatu!

Katarina Čeliković

Ovo je spomenik Ivanu Antunoviću koji će biti postavljen u Subotici kod katedrale. Poznat je po izjavi: »Gdi je god bilo Srbah, tamo je... bilo također Bunjevacah i Šokacah, ili kako se danas volimo nazivati Hrvatah.«

OČE GERARDE, MOLI ZA NAS!

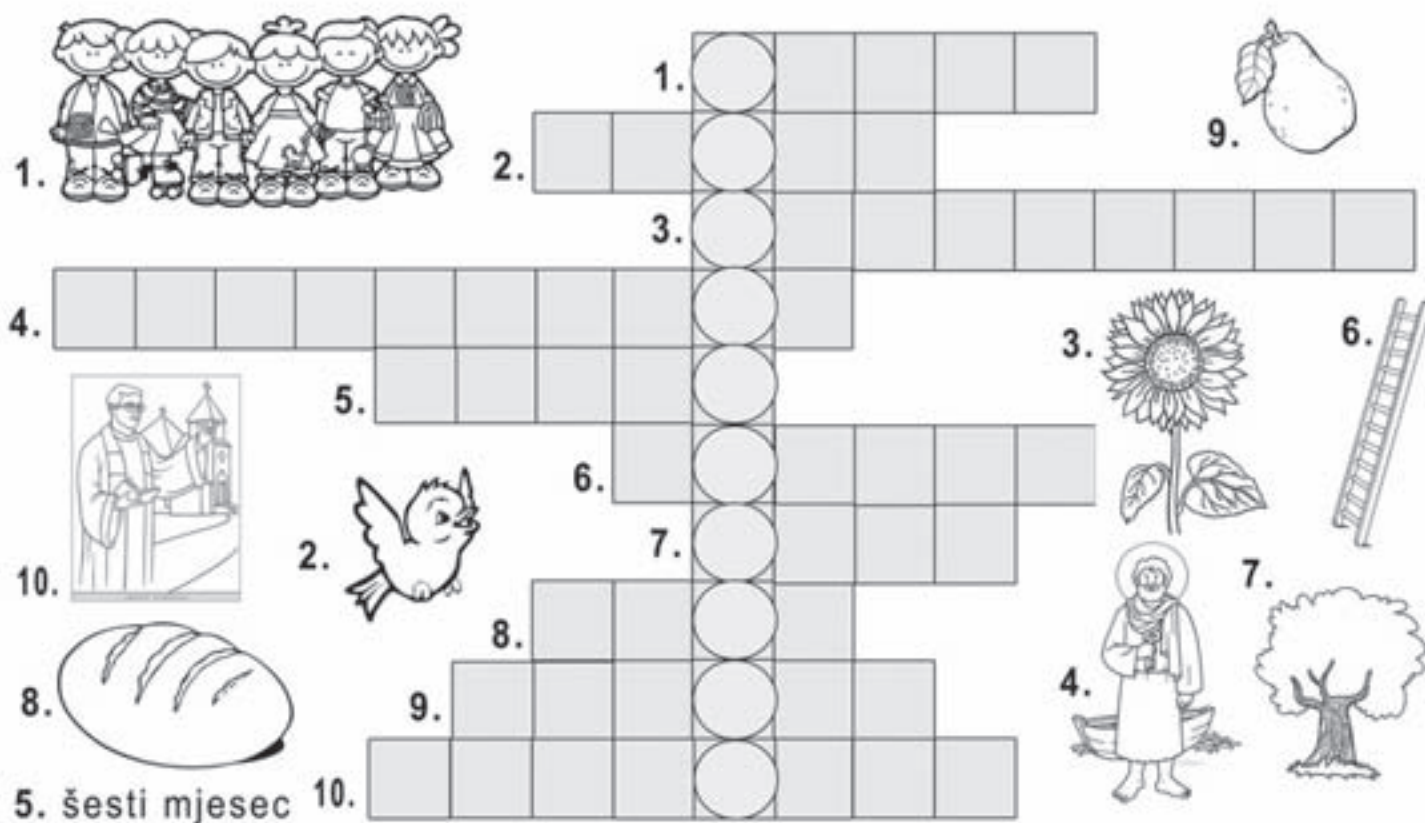
Kraj lipnja nas uvijek podsjeti na našeg kandidata za sveca – Oca Gerarda Tomu Stantića. Rođen je 16. rujna 1876. u Đurđinu. Kao redovnika i svećenika krasila ga je poniznost i uzoran život, te se nadamo da će biti proglašen blaženim i svetim, pa ćemo dobiti moćnog zagovornika u nebu. Od 1904. do svoje smrti 1956. je boravio u somborskom Karmelu. S puno ljubavi je brinuo za vjernike i njihove duše. Evo kako su nježne i blage bile njegove misli:

*Isusu je mila ptica pjevica, nevina dušica.
On nju drži na ruci. Kad duša nešto zaželi,
to je za njega pjesma, osobito kad joj želju ispuni,
a ona zahvali. On je tad poljubi i zagrli.*

Otac Gerard je na poseban način volio molitvu. Za njega je molitva bila: _____

*zabava odlična, blagajna neiscrpna,
pjesma najveselija, njiva najplodnija,
vrt najmirisaviji, voćka najslađa!*

Riješi križaljku, dopuni riječi koje nedostaju, pa pročitaj i pokušaj zapamtiti što otac Gerard kaže o molitvi...

$$\text{☀} + \text{☀} = \boxed{18}$$

$$\text{☀} + \text{🍦} + \text{☀} = \boxed{24}$$

$$\text{☀} + \text{🍦} + \text{🏐} = \boxed{20}$$

$$\text{☀} + \text{🍦} \times \text{🏐} = \boxed{}$$

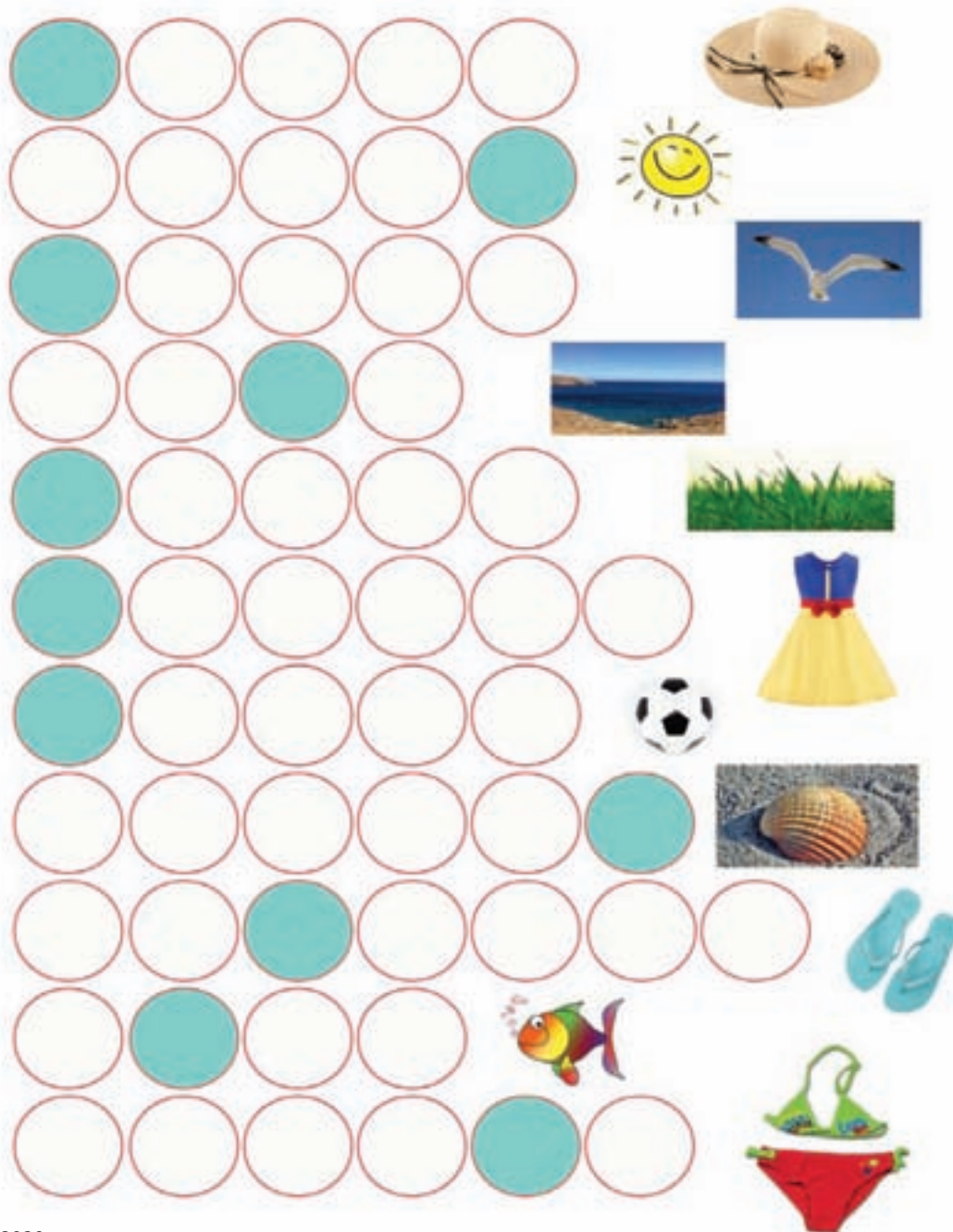
Prah

Pita mali Ivica tatu:
– Tata što je to otrov
za miševe?
– To ti je, sine, ma-
čka u prahu.

Cipele

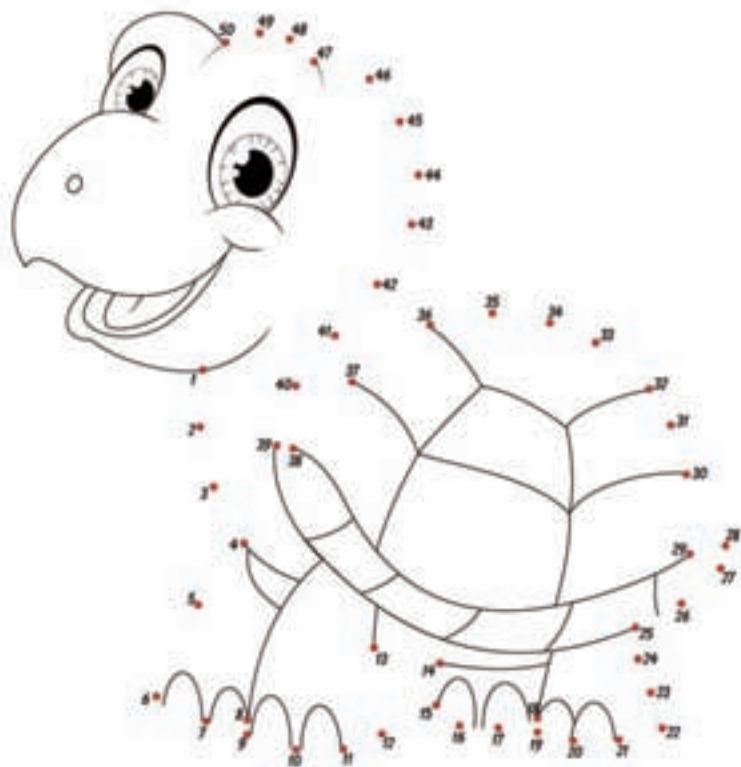
– Uđi u kuću. – kaže
Iva prijateljici Marti.
– Radije ne bih,
imam prljave noge.
– Nema veze, ne
moraš izuti cipele.

Riješi ispunjalku i dobit ćeš odgovor kako se zove igrani film redatelja **Silvija Petranovića**, koji je nastao iz hrvatskog klasika **Ivane Brlić Mažuranić**.

Spoji točke pravilnim redoslijedom i otkrij što je na slici

Crveno svjetlo

- Ivce, zašto se još nisi okupao?
- Ne mogu. Na boj-
leru je stalno crveno
svjetlo.

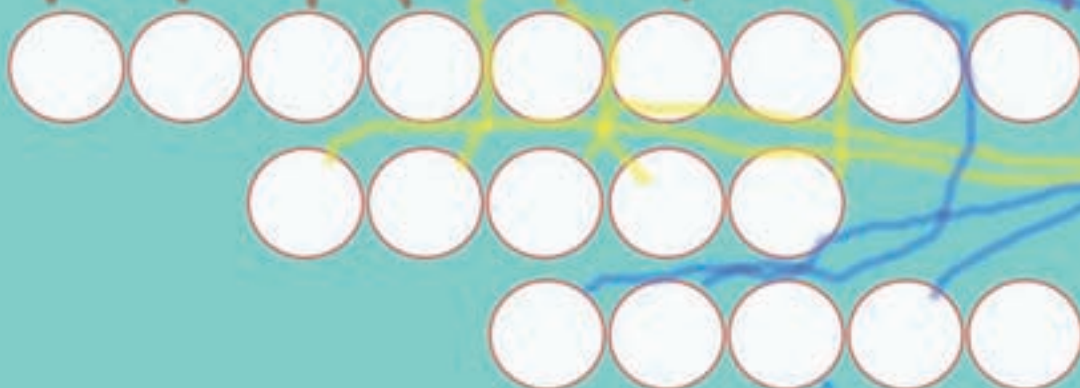
Med

- Mama je li isti-
na da pčele prave
med?
- Istina je.
- Ali kako uspiju za-
tvoriti staklenku?

Od zadanih riječi, svako slovo stavi na
njegovo odgovarajuće mjesto.

...Premetaljka...

SLOŽNE, LJUDI, ROMAN, ZET

HRCKOVE MOZGALICE

1. Riječi u rečenicama su se zalijepile. Razdvoji ih i pravilno napiši na crtu!

Ovogaljetanećuputovatibakinamore,ostatćudoma.

Nemamvremenazaigrunamobitelu!

Sutranemojbitigrubpremaprijateljimaizsusjedstva.

2. Odgonetni:

Roge ima,
Noge nema,
Kuću nosi,
Kupa se u rosi,
Polako stiže
Svuda gmiže: _____

Izvirila mala njuška
iz zemlje duboke.
Ruže, kopa, traži, njuška
iz zemlje joj viri njuška:
_____

Malen sam ko zrno riže,
Radišan i jak.
Uvijek nas je puno braće
ne plaši nas čak ni lav.
Crni, žuti ili bijeli
kraljici služimo svi: _____

3. U *ledu* prodavaonici treba pakirati sladolede. Potrebno je složiti 15 sladoleda u 3 kutije. Pokušaj izračunati koliko sladoleda treba staviti u svaku kutiju?

Račun: _____

Odgovor: _____

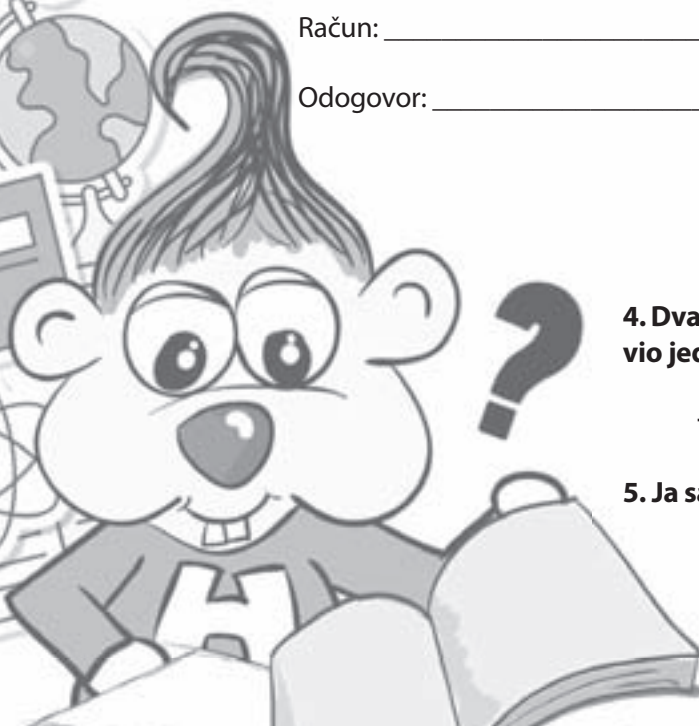

4. Dva oca i dva sina pošli su u ribolov. Svaki od njih je ulovio jednu ribu. Zašto su onda kući donijeli samo tri ribe?

_____

5. Ja sam početak kraja i završetak početka? Što sam ja?

_____

Ljetna događanja

Ljetni oratorij (Subotica) – od 6. do 10. srpnja u župama: Uskrsnuće Isusovo i sv. Rok, a za jedan dan je planiran i izlet. Prijaviti se možete animatorima na Facebook profilu *Subotički oratorij* ili na instagramu *oratorij_subotica* do 30. lipnja.

Dužijanica malenih (Subotica) – 12. srpnja – Dječje zahvala Bogu za žetvu, sveta misa zahvalnica će biti slavljenja u katedrali sv. Terezije Avilske u Subotici s početkom u 10 sati.

Ljetna škola hrvatskog jezika, kulture i duhovnosti (Horgoš) – 20.-23. srpnja – 3. i 4. razredi

27.-30. srpnja – 5. i 6. razredi cjelovite nastave na hrvatskom jeziku.

Prijave na sljedeće brojeve telefona: 063/585-406, 062/182-47-31, 062/154-33-98 do 5. srpnja 2020.

Etnokamp (Subotica) – od 24. do 28. kolovoza u prostorijama DSHV-a. Prijave se primaju do 31. srpnja na email: bernadica@gmail.com ili putem telefona 069/10-70-090 (viber)

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor:

Jaje, gusjenica (ličinka),
kukuljica i leptir

Nagrađeni detektivi:

Hana Sič – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Katarina Vuković – OŠ *Avram Mrazović*, Sombor
Timotej Vukmanov Šimokov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Marta Sudarević – OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Karlo Kujundžić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Valentina Benašić – OŠ *Aleksa Šantić*, Vajska
Maja Vuković – OŠ *Ivan Milutinović*, Mala Bosna
Matea Cvijanov – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Šimun Kujundžić – OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Anđela Balog – OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Subotica

Nagradno pitanje:

Kada i gdje je rođen naš kandidat za
sveca – otac Gerard Tome Stantić?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

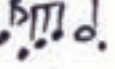
Škola

Razred

PIJETAO PERO

U JEDNOM SELU ŽIVIO JE PERO. SVAKOGA JUTRA BUDIO JE SVE STANOVNIKE SVOGA DVORIŠTA GLASNIM KUKURIKANJEM. OSTALI STANOVNICI DVORIŠTA   LJUTILI SU SE NA I ODLUČILI GA OTJERATI. PERO JE OTIŠAO S IMANJA. ŽIVOTINJE SU USKORO POŽALILE ZBOG SVOGA POSTUPKA. NIJE DALA DOVOLJNO   NIJE OTIŠAO NA NJIVU ORATI, NIJE BIL O JER SU KOKE BILE USAMJENE I USPAVANE. SVIMA JE NEDOSTAJAO PERO. ODLUČILI SU GA POTRAŽITI. KAKO? TKO ĆE IM POMOĆI?! SIVKO! GOLUBOVI SU ODLIČNI LETAČI I PISMONOŠE. ŽIVOTINJE SU NAPISALE ISPRIKE I ZAMOLILI PERU DA IM SE VRATI, TE IH NADAJE BUDI SVOJOM JUTARNJOM . SIVKO JE BRZO OBAVIO ZADAĆU I SVI SU SE VRATILI SVOJIM OBVEZAMA I SHVATILI PORUKU: „TKO RANO RANI, DVIJE SREĆE GRABI!“

TREŠNJA

Draga djeco, volite li trešnje?

Fine, slatke... One tamne su najukusnije! Popnite se na drvo trešnje i dobro se najedite. Koštice bacajte u priro-

du, a nakon jela nemojte piti vode, može škoditi stomaku.

Od trešanja možete napraviti i smoothie te pozovite prijatelje na druženje i igru.

Evo i modnih detalja: na uho možete zakačiti trešnje – kao naušnice.

Zanimljivosti o trešnjama:

Trešnja je odlična za vid! Ima puno vitamina A.

Stablo trešnje može narasti do 20 m visine.

Trešnja potječe iz Turske.

Više energije imate ako jedete trešnje.

Trešnje su niskokalorične.

Trešnja je među voćem treća po brojnim blagotvornim učincima za zdravlje.

Recept za smoothie

Sastojci:

1 šalica trešanja (očišćenih od koštica)

1 banana

2 žlice kakaa

1 žlica mljevenih lanenih sjemenki

1 žličica cejlonskog cimeta

1 šalica vode, dobro rashlađene ili leda

Dodatno za posipanje: kakao zrna, lanene sjemenke, listići nane.

Sve smiksati u blenderu i poslužiti u čaši sa slamčicom.

Napravite i pozivnice za druženje, trešnja party!

Pronađite plutani čep, umočite ga u crvenu temperu i otisnite koliko god želite trešanja na papiru. Kada se osuši, docrtajte peteljke i listiće. Osmislite tekst i napišite na poleđinu.

Uživajte!

Trešnja

Dok je visila na grani
Ovako su joj tekli dani:
PONEDJELJAK – zeleni se,
U UTORAK – rumeni se,
U SRIJEDU – kao krv.
U ČETVRTAK – u njoj crv.
U PETAK – puna meda
I čvorak je milo gleda.
U SUBOTU – divna sva je
U NEDJELJU – koštica je!!!

Stjepan Jakševac

Scena prva: Jure uz palačinke priča s mamom o završetku škole i o tome kako će provesti godišnji odmor –

hoće li možda oboje ići negdje na more skupa s tatom, da bude jednostavnije. Jure misli u sebi – neka idu oni sami, a mene ostave doma na kompu – možda će koji puta igrati igrice sa Sarom i sresti je koju večer. Možda će tako vratiti se pameti i jedno drugom. Naravno, ne može im tako reći. I, skoro sigurno, neće to prihvatiti. Jedino da nešto pokuša s tatom popričati i smisliti. Ček – mama priča o njemu. Što? Mama govori... Što??? »Jure, milo mamino, ne ljuti se što ti nismo rekli... Ova pandemija i sve – tata i ja smo se počeli prvo dopisivati i... Znaš oni vikendi kad nismo mogli van i kad sam rekla da sam kod stare teta Eve, a ti bio s bakom? Ja sam bila kod tate i... Nismo te htjeli opterećivati za vrijeme škole, a sad – htjeli bismo popričati s tobom skupa. Što misliš – ima li smisla da tata i ja pokušamo ponovo? Bi li tebi smetalo?« Mama se zarumenjela i prosto je vidio kako se plaši njegove reakcije. Uh, ovo je šansa. Treba ju iskoristiti...

Scena druga: Sara sjedi sa slušalicama i nešto piše u svoju malu crnu bilježnicu dok mama skrola elektronski dnevnik. »Saro! Zar ipak 4 iz mateka? Ali, toliko si radila... Tata ti je davao posebne zadatke... Kako?« Spustila je bi-

lježnicu (za svaki slučaj stavila ju je pod jastuče), skinula slušalice i rekla ozbiljno: »Mama. Budi razumna. Ti bar znaš da mi ona nikad neće dati peticu, ma koliko ja vježbala – 4+ da, 5- nikako. Meni ne. Ali.« Sad je još ozbiljnije zastala. »I sama kažeš – što ti vrijedi škola i uspjeh ako

nemaš život? Da ja sad nešto inzistiram ispravljati – ma daj. I ti bi se nervirala i tata i ja. Ajmo mi popiti jednu 2 u 1 skupa, radije. Tko šiša prosjek. Svakako želim biti stilistica za frizure. Tebi bih rado ubojila kosu, a ako ti ostane malo farbe, ja imam tu jedan pramen koji čezne za malo sjaja...« Mama se smije i gleda kosu u zrcalu: »Skoro si me uvjerila za boju, MALENA moja. Još si mala. Kao i za kavu! Sebi uzmi kapučino s više mlijeka. Hajde, evo da ne kažeš da ništa ne dam.« Dok Sara ustaje skuhati kavu i u sebi likuje (kapučino – prva pobjeda... igramo do 2 u 1), mama zamišljeno nastavlja: »Ipak si u nečem i velika. Nije bitna ta ocjena. Nadam se da nećeš u zbilja važnim stvarima odustajati tako... Da ćeš ipak završiti faks...« Neka se sjena pojavila u njenim očima na tren, ali Sara to nije vidjela, jer ju je zagrlila i rekla: Ne brini, mama. Borit ću se za sve što vrijedi...« Danas kapučino, sutra 2 u 1... Za velike stvari – doći će vrijeme.

Scena treća: Jure leži na krevetu i upravo zove Saru da igranju skupa. Mami je rekao da on pristaje da tata doseli natrag doma ako su oni sigurni. Možda bolje da oni odu prvo sami na tjedan dana na more i vide to malo bolje, a skupa mogu na kraj ljeta kod stričeka Tonija, da idu svi. Mama ga je jako zagrlila i poljubila, te otrčala u kupaoću – čuje ju kako priča s tatom i ponešto šapće kao djevojčica.

Sara odgovara – može malo kasnije, kad popije kapučino. Nasmješio se i – ideja je tu. Saro, borit ću se za tebe. Danas igra, sutra šetnja. Za velike stvari – doći će vrijeme. Život počinje.

(vh)

VOLIM VOJVODINU

Prošla je još jedna školska godina, nešto drugačija nego sve ostale ali su zato pitanja u kvizu *Volim Vojvodinu* bila standardno edukativna i zabavna. Provjerite svoje znanje.

1. Kako se još zove stadion FK Vojvodine?

- a) Novosađanka
- b) Crvena zvijezda
- c) Obilić
- d) Karađorđe

Stadion je izgrađen za samo dva mjeseca davne 1924. godine udruženim snagama klubova *Vojvodina*, koji je osigurao zemljište i *Juda Makabi*, klub židovske zajednice koji je financirao izgradnju.

3. Kojoj nacionalnoj manjini u Vojvodini pripada zastava sa slike?

- a) Rusina
- b) Slovaka
- c) Rumunja
- d) Roma

U Vojvodini, osim Srba, živi preko 25 nacionalnih ili etničkih zajednica, koje, sve zajedno, čine oko 35% vojvođanskog stanovništva.

2. U kom mjestu se nalazi sjedište Južnobanatskog okruga?

- a) u Pančevu
- b) u Zrenjaninu
- c) u Subotici
- d) u Čoki

Južnobanatski okrug sastoji se od osam općina unutar kojih se nalazi 94 naselja. Nalazi se na sjeveroistoku naše zemlje.

4. Blizu kojeg mjesta se nalazi poznati arheološki lokalitet u Vojvodini Gomolava?

- a) kod Bečeja
- b) kod Sente
- c) kod Sombora
- d) kod Hrtkovaca

Gomolava je svjetski poznat arheološki lokalitet na lijevoj obali rijeke Save, koji bogatstvom raznovrsnih nalaza, kroz nekoliko različitih arheoloških slojeva, svjedoči o životu ljudi na ovim prostorima još od prahistorijskog doba.

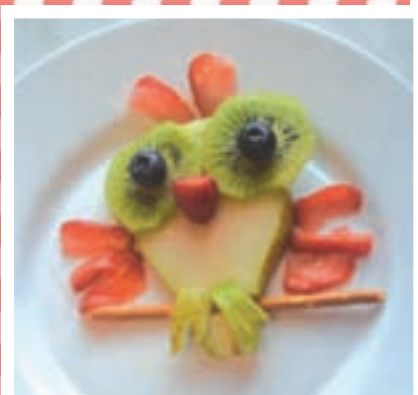
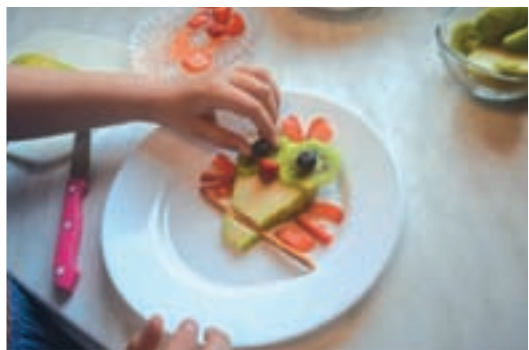
Anin mudri desert

Priprema:

1. Odrezati po polovici jednu šnitru kruške kojoj potom treba odrezati donji dio šnite i tako odvojene dijelove postaviti na tanjur. Između ta dva dijela kruške staviti slani štapić za grickanje.
2. Od kivija izrezati dva koluta koje skupa s borovnicom treba staviti kao oči sovi.
3. Manju jagodu postaviti kao nos, a od ostalih jagoda izrezati komadiće koje treba postaviti za krila i ćubu sove.
4. Od kruške izrezati noge.

Dobar tek!

Anin mudri desert je za vas pripremila **Ana Perčić**. Ana pohađa 2. razred OŠ *Matko Vuković* u Subotici. Svira tamburu u subotičkoj Glazbenoj školi i u orkestru HGU *Festival bunjevački pisama*. Voli se družiti s prijateljima, raditi origami i voziti bicikl.

Vrijeme pripreve:
10 minuta

Potrebni sastojci:

borovnica

kruška

kivi

jagoda

slani štapić
za grickanje

Hrčkova sveznalica

O oblacima...

Pogled upućen prema nebu svakodnevno nas podsjeća koliko je ljepote i snage sadržano u nakupinama isparene vode iznad nas.

Oblake definiramo kao vidljive nakupine vode u kapljicama ili ledenim kristalima uz primjese raznih kemikalija koje se putem ljudskog djelovanja, ponajprije u industriji i prometu, ispuštaju u atmosferu. U troposferi, najnižem sloju spomenute atmosfere, voda počinje isparavati i podizati se uvis sakupljajući pritom i strane čestice poput aerosola, prašine i raznih soli. Hlađenjem vodene pare dolazi do kondenzacije i formiranja nakupina oblaka. Prema visinskoj raspodjeli oblaka razlikujemo 3 vrste – *stratus*, *kumuluse* i *ciruse*. Još jedna od podjela je svakako ona po rodovima: *cirusi*, *cirokumulusi*, *cirostratusi*, *altokumulusi*, *altostratusi*, *nimbostratusi*, *stratokumulusi*, *stratusi*, *kumulusi* i *kumulonimbusi*.

Zašto nastaju grmljavinske oluje?

Dizanjem toplog i vlažnog zraka s tla on se pretvara u oblak *kumulus* koji pod povoljnim atmosferskim uvjetima nastavlja rasti, a kapljice vode i kristali leda u njemu postaju sve krupniji. Uzlazna struja zraka zadržava ih i gura u još više slojeve atmosfere. Dio oblaka poprima pozitivan, a dio negativan električni naboj pa počinju izbijati munje između dijelova oblaka ili između oblaka i tla. U tom stupnju već se razvio olujni oblak – *kumulonimbus*. Kad kapi kiše ili komadi leda postanu preteški, kreću prema tlu u jakoj silaznoj struji koja dolaskom na tlo izgleda kao snažan pljusak kiše ili tuče često praćen vrlo jakim udarima vjetrova. Dakle, ona topla i vlažna struja zraka prema nebu, koja nam je nevidljiva, rezultira nastankom oblaka koji u svom zreлом stadiju vraća svu vlagu koju je usisao s tla na početak priče, nažalost ponekad s teškim posljedicama. Grmljavinski oblak u pravilu živi manje od sat vremena, može biti izoliran, no često se oni okupljaju u skupine koje se obnavljaju pa nevjremeno potraje i zahvati šire područje. *Kumulonimbusi* mogu biti deblji i do 12 km.

Naprijed

Najnoviji **Pixarov** i **Disneyjev** animirani film prati uzbudljive avanture dvojice tinejdžera vilenjaka u

potrazi za preostalom čarolijom u svijetu gdje je zavlada i magiju nadvladala – moderna tehnologija. Radnja filma se odigrava u svijetu mašte u jednom predgrađu, gdje dva brata vilenjaka kreću u avanturu nakon što im je majka dala specijalne poklone od pokojnog oca, među kojima je i pismo koje ga može vratiti iz mrtvih.

Moje neobično ljeto s Tess

Desetogodišnjeg Sama, kao najmlađeg u obitelji, proganja pomisao da bi jednoga dana mogao ostati posve sam. Tijekom ljetnih ferija koje obitelj provodi na otoku Terschelling, Sam počinje trenirati samoću.

Na plaži dječak upoznaje neobičnu djevojčicu Tess koja ga ubrzo uvuče u svoje tajnovite planove. Film je uspješno uhvatio osjet-

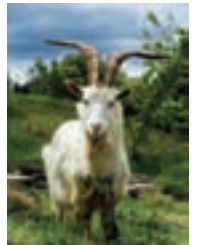
ljivi period tranzicije iz djetinjstva u adolescenciju te trenutak otkrivanja nekih važnih životnih istina o svijetu oko nas.

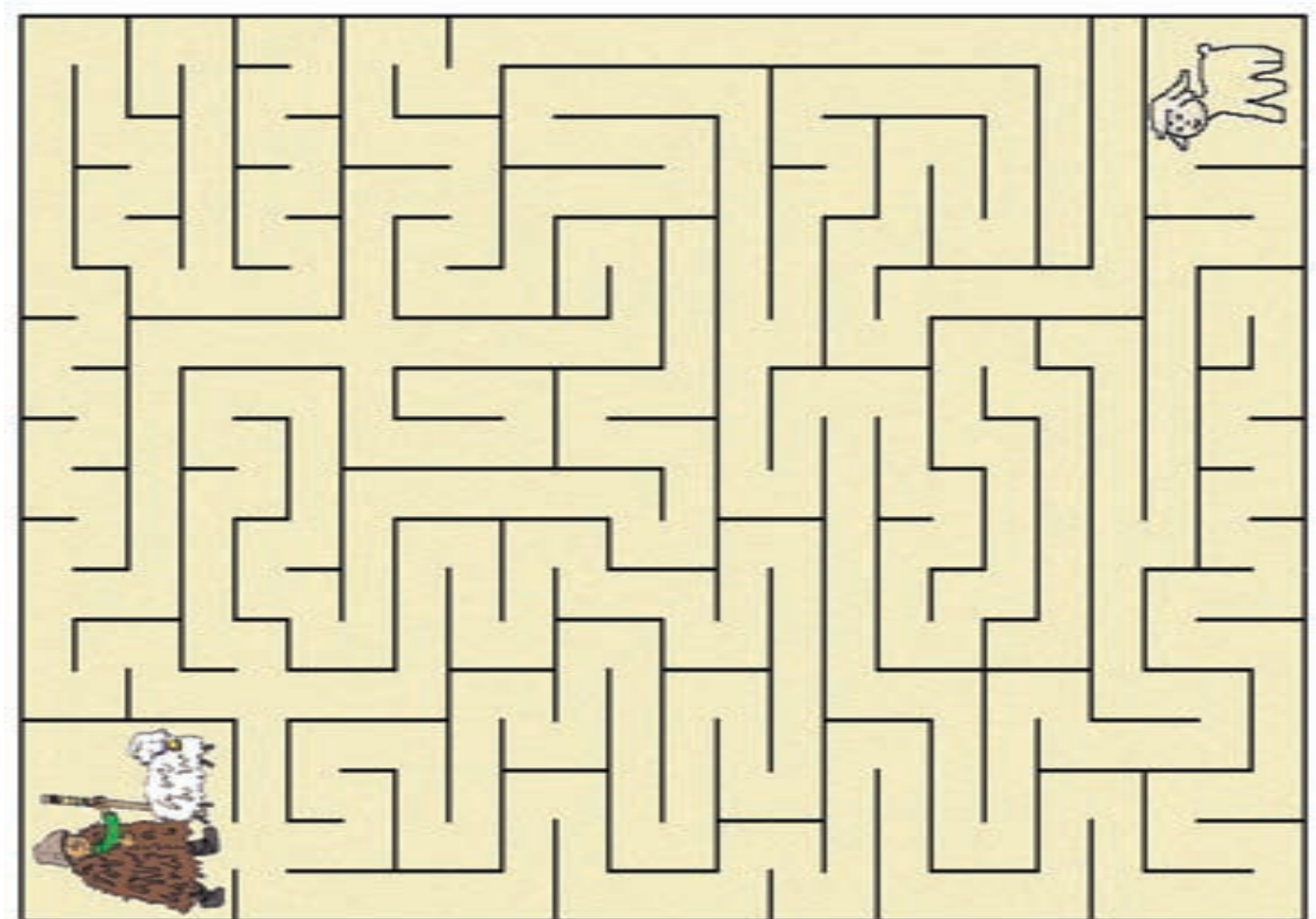
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi: KUKURUZ, JEŽ, KUKAC, DOM, KUHINJA, KUHAR, ŽIR, KUĆA, KRTICA, KROV, KRAVA, KOZA, KOŠNICA, GRB, KORIJEN, KONJ, RED, KONDUKTER, KOMBAJN, Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

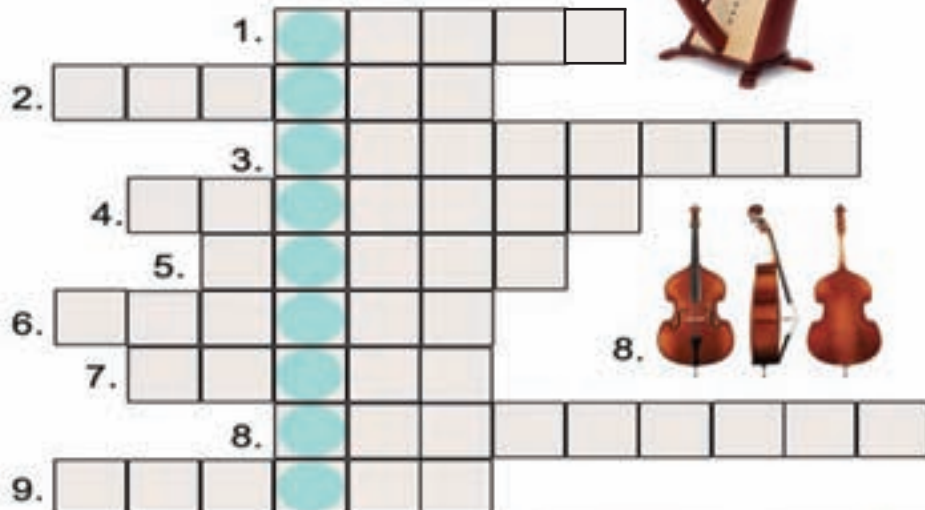
D	E	R	A	C	I	N	Š	O	K
R	E	T	K	U	D	N	O	K	P
N	J	A	B	M	O	K	N	J	K
G	M	R	Z	J	E	E	V	R	R
R	O	I	E	U	J	O	T	A	Š
B	D	Ž	A	I	R	I	H	K	C
A	V	A	R	K	C	U	U	Č	A
K	A	O	S	A	K	Ć	K	T	K
A	K	Nj	O	K	A	Z	A	U	U
A	Z	O	K	A	Nj	I	H	U	K

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama glazbala i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje – naziv za skladbu šaljiva ugođaja.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

Hjah! Valjda si u pravu...